

Kölcsy Ferenc

(1790-1838)

összes verse

A PÁVATOLLHOZ

Pompás tolla a szép pávának!
Melynek oly sokféle színe
Van, mint az ég fényes napjának,
Milyen vagy te?

Zöld vagy-é? vagy miként Dafnének
Aranyszínű hajszájai?
Vagy mint az esthajnal tűzének
Sugárai?

Képe vagy a színes világnak
Sokszínű ragyogásoddal,
Képe az állhatatlanságnak,
Oh pompás toll!

Szép vagy mégis, és szépségednek
Neveltetnek kellemei
Amint vegyítettnek fényednek
Sok színei.

Főképp egy folt, mely közepébe
Szálaidnak fényeskedik,
És gyengén kékellő színébe
Büszkélkedik,

Mikor reményt képző színével
Énfelém talál fényleni,
Mintha Dafnét látnám kék szemével
Tündöklenni,

Kellemeit rezgő fényének
Oly nagyon azért kedvelem,
Mert mosolygó szemét Dafnének
Bennek lelem.

Debrecen, 1808. június 25-e előtt

A KÉPZELETHEZ

Testvére a magánosságnak,
Jövel, jövel felém!
S csendes tengerén álmaidnak
Ringassad lelkemet,
Kedvtelve ringatódzom abban
Én, más partok felé,
Hol a világi bánatok nem
Vérzik bús szívemet,
Hol még egyszer víg napjaimnak
Képét szemlélhetem,
Még egyszer eltűnt öröimnek
Tépem virágait -
Mint rémlik előttem Biharnak
Képe homályoson,
Hol hív szüléknek karja közt a
Gondot nem esmerém!
Mint rémlenek Erdély szerencsés,
Szerencsés halmai,
Hol szép Lottimnak karja közt a
Búkat nem kóstolám!
Testvére a magánosságnak,
Jövel, jövel felém,
S csendes tengerén álmaidnak
Ringassad lelkemet!

A felhők közül nyájasan süt
A hold fejem felett,
Ott a sírhalmokon nyugtatja
Szelíd tekintetét.
Sírhalmok! ah keserves érzés
Vérzi bús szívemet,
Ti fedtetek mély boltotokba
Szüléim testeket!
Sírhalmok! a ti kebletekbe
Sorvad szép Lottim is,
Mint a virág, amely felette
Sírjának hervadoz.

Testvére a bús bánatoknak
Ne jőj, ne jőj felém,
S zajos tengerén álmaidnak
Ne hányjad lelkemet!
Irtózva, csaknem elmerülve

Hánykódom abban én,
Kopár szirtokra vet ki a hab,
Hol bú vérzi szívem,
Hol még egyszer bús napjaimnak
Képét szemlélem én,
Még egyszer elmúlt bánatimnak
Sirom vérkönnyeit.

Debrecen, 1808. augusztus

A SZERETŐ

Óh Lotti! Lotti, higgyed,
Édes szeretni!
Hát mért kerülöd Ámor
Rózsáláncait?
Nem messze egy patakhoz
Ültem a minap,
A nimfák énekeltek,
Lopva hallgatám -
Mosolygva énekelték
Ámor hatalmát,
Ámornak élnek ők is,
S hordják láncait.
Óh a szelíd kis istent
Ki nem szeretné?
Nélküle életünket
Ki boldogítná?
Gyötrődni édesen, és
Égni édesen,
Gond nélkül sírni, lánc közt
Nem lenni rabnak,
Ez sorsa annak, aki
Ámor barátja -
Ó Lotti, Lotti higgyed,
Édes szeretni!
Hát mért kerülöd Ámor
Rózsáláncait?

Debrecen, 1808 nyarán

A NYÚGALOMHOZ

Elúnva a lármát, sohajtok
Szent Nyugalom! feléd,
Óh édes a te karjaid közt,
Édes szendergeni!
Nincs semmi láрма csendhelyedben,
Mint a sír kebliben,
Holott virágos ágyadon zöld
Fák közt puhán heversz.
Csak a patak csörög körülted,
Csak a zefír susog,
S a fülmilécske zeng szavával,
S csattog, süvölt, kereng.

Óh boldog érzés, hogy ha Erdély
Árnyékos halmain
Öledbe dőlhetek le, s ottan
Felejtem bánatim;
Ha a patak csörög körültem,
S csendes álomra hív,
Ha a madárka sír, s szemembe
Boldog könnycsepp rezeg,
Be nem kívánok a vitézek
Sorában ülni én!
Be nem kívánok a királyi
Széken tündökleni!
Óh ott tanulja meg szeretni
Szívünk az életet,
Hol az szelíden foly, miként a
Csermelyke habjai,

Óh ott tanul örülni a szív,
Örülni lepkeként,
S bánkódni édesen, miként a
Madár, ha társa vész.

Szent Nyugalom! hagyd follyanak le
Öledben napjaim,
Hagyd lepjen a halál öledben
Eloltván éltemet!
Ah! akkoron virágbokorka
Nőjön sirhalmomon,
Melyen zefír kerengve játszván

Lengesse szárnyival,
Majd körbe gyűlve énekelnek
A nimfák síromon,
Ha a magos hold andalogva
Süt arra fényivel,
Köztök lebegve fogja lelkem
Hallgatni dalokat,
És e szelíd érzése teszi
Boldoggá lételet.

Debrecen, 1808. december-1809. június

VÁLASZTÁS

Vidéki a Szilágynak,
Völgyek, szelíd hegyek!
Itten fedezzen a sír
Engem tiköztetek.
Oly édes a setét sír,
A nyugalom helye!
De édesebb sehol nincs,
Oh! nincs, mint itt, sehol.
Ily édes a madárnak
A zöld lombok között,
Ha szél susog feléje,
S ringatja csendesen.

Siromra a berek majd
Hús árnyéket bocsát,
Ledülve fog nyugodni
Az útas síromon,
Siromra a tavasz majd
Ültet virágokat,
Virágokat keresnek
A lányok síromon,
S ott majd talán dalolni
Fogják szerelmeim,
S még egyszer a vidéken
Hangzik Lottim neve.

Oh Lotti! jőj te is zöld
Síromhoz akkoron,
Hintsél virágmagot rá,

De könnyeket ne ejts,
Bús életünk után a
Sírdombban nyúgoszunk
S álomban elmerülvén
Eloszlunk csendesen,
Így a virágkehelyben
A harmatcsepp lehúll,
S ha feljön a meleg nap
Eloszlik, s nincs tovább.

Debrecen, 1809. január

A DALOS

Csak Lotti bájol engem szép szemével
S ha szenderegve rózsakebliben
Merengek szívem lágy érzésiben,
Ámornak égek én szelíd tűzével.

Zefír, ha a nap süt forró hevével,
Így nyugszik a nyílt rózsa kelyhiben,
Mely a Kegyeknek szent ligetiben
Ingerli a nimfákat kellemével.

Engedd Ámor! így folyni napjaim,
S im lantomat felszentelem nevednek,
Téged fognak csak zengni húrjaim.

Majd Lotti mirtuszágot fon hivednek,
S olvadva szent hevében lágy tüzednek
Megédesíti csókkal dalaim.

Debrecen, 1809. június

KAZINCZYHOZ

Szent énekesse Széphalomnak,
Kobzod szelíd zengésivel!
Engedd, hogy neked énekeljek,
S édesben foly majd énekem.

Im lángra lobban szép tüzedtől,
Szívem, mely tölti hangjaid,
Majd öszveolvad szent hevében,
És édesben foly énekem.
Kedveltje vagy te a Kegyeknek,
S ígéznek bájos hangjaid,
Mint amikor zöld lombok alján
Epedve zeng a fűlmile,
Vagy mint mikor szelid szavával
Lottim szerelmet énekel
S a rózsabokrokra kerengő
Zefír, hallgatni őt, megáll.

Óh boldog! aki énekelhet
A Charisoknak hangjain,
S szent tűz miatt olvadva szíve
Az esti csendben ömledez,
Kinek dalán elandalodva
Ejt a kegyes hölgy könnyeket,
Sohajtva omlik karja közzé
És isteníti lételét.
Hangjára megszűnnek körűlte
A Faunusoknak sípjai,
És rózsafényben szállanak le
Az Ámoroknak sergei,
Idaliává lesz vidéke,
A Kelleme vidékivé,
Hol szendereg virágos ágyon
Paphos mosolygó asszonya.

Igy énekelsz te! Szent szavaddal
Ragadj el engemet, ragadj,
S édes hangokkal felhevítvén,
Olvasszad öszve szívemet,
Hagyd, follyon ő is lágy dalokba
A rózsabokrok éjiben,
Ha csendes esti szelleteknek
Fuvalma lengedez felém,
Vagy elpirúlva jő az égre
Auróra a hegyek megől,
S hullatja a lengő füvekre

Harmatja tiszta cseppeit.

Szilágy vidékein, holott még
Szent énekes nem énekelt,
Majd megtanítom így nevedre
Zánoknak szőke bükkeit.
Ha! szent nevedre bérceinknek
Elbámúlnak Faunussai,
S forrásaink nimfái, akik
Lottim nevét jól esmerik,
Elandalodva dalaimra
Fognak tanulni tégedet,
S megszűnnek dúrva hangjaikkal
Lármázni a hegyek között,
Szelid dalok fognak köszöntni,
Oh lenge bükkék, bennetek,
És ámorok fognak leszállni
A habzó völgy virágira!

Debrecen, 1809. július

AZ ARCAS

Arkádiában élem éltemet,
S zengek szelíd dalt lantomon,
Mirtusz köríti szőke fürteim,
Mirtuszt szeret Cythére is.
Ámor fűz nékem rózsaláncokat,
Ámor hevíti szívemet,
Ha lángszemekkel hölgyem rám tekint,
Mint Lesbos kellő lantosa.

Nekem virít a zöld mező, nekem
A rózsza lenge bokrokon,
Bús hanggal hűs erdőknek dalosa
Nekem csattogja szép dalát.
És hallom nimfák ömlő énekét
Szent csermelyeknek partjain,
Melyen Chitone fellegek között
Borongó képpel andalog.

Ilyenkor hevülve vészem lantomat,
S lágy ömledéssel foly dalom,
A kék szemekkel szép pásztorleány
Meghall kedveltje karjain;
Az vészi sípját, mint Szicília
Szép völgyén Phoebus kedvese,
S bámulva áll meg nyája hangjain
Függvén zöldellő szirtokon.

Egykor sötét sír zár el engemet,
Lefolynak egykor dalaím,
Miként madárcák bájos éneke,
Ha éj borítja berkeink.
A kék szemekkel szép pásztorleány
Sóhajtván kérdi pásztorát:
Mért szűnt meg a dal, mely folyt édesen
Arkádiának halmain?

Hiába sóhajtván a pásztorleány!
Engem sötét gödör fedez.
Mirtuszt szór arra tájunk pásztora,
Kit Ámor szent lánggal hevít,
Olvadva zengi majd zöld síromon
Szerelmeit s szerelmimet,
S nem fogja elfeledni berkeinek
Szent éjiben Echó nevem.

Debrecen, 1809. augusztus 6.

BÚCSÚ B...TŐL

Mégysz édesem, ah de elfeledni
Nem fogsz te, nem fogsz engemet,
Szent lánc köt engemet tehozzád,
Szent lánc köt hozzám tégedet.

Szelíd csenddel fog képzetidnek,
Miként az éjnek álmai,
Elébe tűnni képem, akkor
Lágy érzés töltse szívedet.

Remegjen könnycsepp is szemeidben,
Egy könnycsepp szenvedésimért,
Felém hozzák azt hűs zefírkék,
S enyhülni fognak kínjaim.

Majd érte sírhalmán anyámnak
Más könnyet öntök én neked,
Körültem lengő szellemének
Lesírván szenvedéseink.

Ah, nyugta szent helyén komor bú
Nem vérzi már a szíveket,
Ah, nyugta szent helyén ha fognak
Nyúgodni fáradt tagjaim!

Szódemeter, 1809. október

EGY SZÜLETETT LEÁNYKÁNAK

Igy zengi berke bájos éjjelében
A nimfa dalait,
Ha megjelenni látja kellemében
Májust s virágait,

Örvendve fűzi szőke homlokára
A rózsalombokat,
És hallja mint zúg a visszhang, dalára
Tördelve hangokat.

Szelid csenddel zúg a dal hurjaimról,
Miként az esti szél,
Kerengve lengvén rózsabokraimról,
Hesper szép fényinél.

A naisok nedves barlangjaikban
Andalgva hallanak,
Midőn a berkek öblös hangjaikban
Utánam hangzanak. -

Leányka! még nem érzed, szenderegve
Anyád lágy kebliben,

Nem még dalom, mely zeng, puhán lebegve
Feletted édesen,

Nem olvad ősze szíved szent hevére
Melyet reád lehell:
Mint pásztorának a hölgy énekére,
Ha róla énekel.

Némán örülve hallja rejtekében
Kellő nyögéseit,
Merengve éli álma tengerében
Korának kényeit.

Pirúlva, mint Auróra, nyílt kecsékkel
Száll majd onnét elő;
Miként midőn a táncoló Kegyekkel
Cypris mosolygva jó.

Szent láng hevítve szívét olvadozva
Szétomlik karjain,
És eltéveszti létét gyúladozva
Kedvellett csókjain. -

De boldog vagy leányka! szenderegve
Anyád lágy kebliben,
Hű géniusz szállong feléd lebegve,
Mosolygván csendesen,

Szép szőke fürteit mirtusz köríti
Mint Eros fürteit,
Ki kedvelt kínokkal csalfán vegyíti
Létünk kellemeit.

Körülte rózsafénnyel elborítja
A kellő halmokat
S szavával édesen elandalítja
Zengvén szent hangokat:

"Viríts majd, mint a rózsza bíborának
Virít szép színivel,
Mely kebliben idővel Cypriának
Mosolygva hervad el.

Lengő zefir fog majd feléd kerengni
Sóhajtván tégedet,
De vond be, látván őt feléje lengni,
Előtte kelyhedet!"

Debrecen, 1809. november 22.

GYAKORTA SZÁRNYAIN...

Töredék

Gyakorta szárnyain szelleteknek,
Mint Guido bájos képei,
Chitone fényénél lebegnek
Hús berkek istenségei;
És szent homályba leplezett
Csendes dal zeng halmaink felett...

1808-9.

A VÉGNYÚGALOM

Ohajtom én hűs sírhalomban
Aludni csendes éjemet,
Szendergve boldog nyugalomban
Leélvén kínos éltemet.

Aludva sírom éjjelében
Lágy nyugalom leng hamvamon,
Mint leng zefir könnyű röptében
Virító rózsabokrokon.

Majd Lotti szép tekintetével
Borongva áll sírom felett:
Mint Hesper bájoló képével
Ha felszáll halmaim megett.

Hall majd egy fülmilét csattogni
Az elborító lombokon,

És édesen fog andalogni
A lágyan ömlő hangokon,

S szelíd álmra szenderedve
Szent képzeteknek karjain,
Még egyszer ah, sohajt epedve
Költője kellő daljain.

Álmosd, 1810. január 24.

KIVÁNSÁG

Boldog akit szent berek alkonyában,
Mint szelíd pásztort remegő Chitóne,
Lep meg a Múzsza, s magas érzelemmel
Tíburi dalt zeng.

Gyors enyészettel forog a jelenlét,
A dicső héroszt örök éj borítja,
Büszke márványán kihál a csudált név,
S fű lepi sírját.

Mint zefír vígan röpes a szelíd dal
A jövő kornak nevető virányin,
Zöld bokorban fűv deli nő keblére
Éteri kedvet.

Rózsa sírdombján koszorús pohárral
Ihletett kéztől jut az énekesnek,
S nyúgoszik szentelt pora hús lakában
Isteni álmot.

Adjad o Phoebus, nekem ezt jutalmúl
Majd sötét éjben ha világom elhúny,
Adj te míg élek szeretett leánykát
Cypris, ölelnem.

Debrecen, 1810. október végén

A FANTÁZIA

Boríts el édes álmaiddal,
Szép hölgy, arany Fantázia!
Rengetvén gyöngé karjaiddal,
Mint Ámorát Idália.
Bükkjeimnek biztos éjjelében
Érzem balzsamlehelleted,
S a fülmiléknék énekében
Szól hozzám bájos zengzeted.

Kebledben andalogva bírom
Ismét lyánykám szerelmeit,
Kebledben andalogva sírom
Vesztésem néma könnyeit.
Váltó örömnék s fájdalomnak
Igy olvadván érzésiben,
A bánatok kevésbé nyomnak,
S a szűk öröm szentté leszen.

Tekintetem hat a jövőre,
S lehullnak a kék kárpitok,
Merengve néz a múlt időre,
S újabb lángokra lobbanok.
A szűk jelenlét szétröpi
Kevés búját örömmel,
Ösvényimet virág teríti,
A balszerencsét szép lepel.

Így él a szilfné fellegetében
Rengvén zefír hús szárnyain,
Leszáll, s szent berkek éjjelében
Kedvesnek olvad karjain.
Így él a lepke rózsaszájjal
Csókolván Flóra kedvesét,
S szerelme ölében égi bájjal
Leéli boldog életét.

Szödemeter, 1811. augusztus 10.

A KEDVES SÍRJA

Ki sírja ez hús bükknek éjjelében,
Melyet lengő fű s kék virág fedez?
O vándor, ülj le bükkem enyhelyében,
Kedvesnek sírja ez!

Bús könny remeg leányka kék szemedből
Ki fogja e könnyűt letörteni,
Lágyan ölelvén vissza gyötrelmedből
Mint Paphos isteni?

Vándor, ne bánd e könnyet, mely áztatja,
Nem fogja tenni jéggé keblemet,
Csendes keserv csak ami őt fakasztja,
És hív emlékezet!

Szödemeter, 1811. augusztus 13.

A HOLDHOZ

Istenasszony! felhőd kárpitjában
Sokszor könnyes szemmel néztelek,
Képét láttam arcod sugarában,
Sóhajtási voltak a szelek.
Karjaim kinyíltak, hév keblemre
Hogy szorítsam a szép ideált,
Ah, de halhatatlan gyötrelmemre,
A Hévülő megcsalatva állt.

Istenasszony, képed sugarától
Most elvált a kínos ideál,
S képe helyett Evan nektárától
Vigan habzó rózsás kelyhem áll.
Csendes éjjelimnek szent homályán
Szívok lelkesítő cseppeket,
Istenasszony, fuss az égi pályán!
Nem nézem már sírva képedet.

Szödemeter, 1811. augusztus 13.

A KÖLTŐ

Két istenasszony, amidőn születtem,
Vitt hús berkeidbe, Leto szent fia,
S most, mint örökre vidám grácia,
Szelíd tavaszban lengenek mellettem.

Egyik, kitől az égi lantot vettem,
Az édesen ömlő Harmonia;
Másik te vagy csendes Fantázia,
Ki rózsaleplet vígan vonsz felettem.

Amannak oltárt nyögdelő szelek,
És búsan ömlő csermely zúgásánál
Echónak ellenében szentelek.

Neked virító bükkjeim sátoránál,
Merengve hallván a Dryasokat,
Fűzők hajadba rózsalombokat.

Szödemeter, 1811. szeptember 7-e után

ANDALGÁSOK

Szemerémhez

Boldog, kinek szép hont adának
A sors örök törvényei,
Hol génusz szelíd nyomának
Láttatnak nyilván jelei,

Ki mint a szilf tündérberekben,
Álmai közt halhatatlan él,
Bolyongván lelke hús szelekben
Chitóne csendes fényinél.

Szűk életében nyújtják néki
Elysiont az istenek,
Utána lelkesült vidéki
Nem földi dalra zengenek.

Őt Roche hársai közt susogva

Hevíti Haller szelleme;
És rózsalánccal tartja fogva
Az égi nagyság kelleme.

Clarens virányin bánatában
A számkivettnek részt veszen,
Mereng Wolmár tündérvárában
Nagy ideálja kebliben.

Vagy véled, természet barátja,
Járván viruló környedet,
Mint Hesper bájos fényben látja
Derengő bölcseségedet;

Hív anyját hallja rejtekéből
Mint nyájas Echó, szólani,
Érez, miként Te, nagy lelkéből
Szent lángokat csapongani,

Fel a teremő trónusához
Szeráfnak tűzszárnyain lebeg,
Leplezve járul szent arcához
Virtusban, s szíve nem remeg.

Vagy égi Múza Gessnerednek
Édes hangjain kebledre húl,
Sebes verési csendesednek,
Lelkén szelíd alkony vonúl;

Mellét a pásztorok virányin
Erosnak vígan nyitja fel,
Andalgván a hegyek leányin
Tisztán hevülő érzésivel;

Hölgy mellett olvad hús berekben
Csalogány szívrazó dalán,
Láng ébred a tekintetekben,
Remegve nyúl kéz kéz után;

Kedvelt fájok sötét árnyával
Borítja be szép álmokat,
A gencián bájos szagával

Istenli boldogságokat.

Majd zengvén lantján hangos ének
Megmássza Júra bérceit,
S gyúlasztja Dole szép körének
Vígan szédelgő rendeit;

Borongva nyúlnak fel messzére
Gotthárd sötétes ormai,
Kilátszanak tekintetére
A kéklő Cenis útai;

Túl elfedő sziklák homályán
A boldog helyig álmodoz,
Hol annyi hérosz égi pályán
Jutott Olymp lakóihoz,

És ahol csendes pompájában
Mosolygva fekszik Tivoli,
S a vándor Vesta templomában
Kelyhét Horácnak szenteli;

S mint a görög lant dicsősége
Hevűlvén Múza kelyhitől,
Messzebbre nyúl pályája vége,
S zengése felhőknek röpül!

O génusz halvány lepleddel,
Mely sírnyugalmával borít,
Miként borongó Luna, fedd el
A messzeföld ingereit.

Itten vérző honunk vidékin
Nyögő szél érvén keblihez,
Pusztúlt váraknak omladékin
A Múza búsan tévedez.

Tekintvén századokra vissza,
Ha Somlónk ormain megáll,
Az édes cseppet könnyel issza,
Lantján víg hangot nem talál.

Lehajlik Dayka sírkövére
S borítja lelkét fájdalom,
Ah, Chárisoknak kedveltére
Sírjában szállt csak nyugalom!

Lelkében, mint Hesper sugára,
Hordott szelíd érzéseket,
Géniusz szemén mely véle jár
Mosolygó könnyű reszketett;

De bájhangjai nem édesíték
A sorsot égi kebelén,
Vérző sohajtások hevíték
Szívét hölgyének lágy ölen,

S miként irígylett nyúgalmának
Várából Eros kedvese,
Szállott arany fantáziának
Téereiről sírdomb mélyibe.

Kérjük sötét enyhelye mellett,
Hogy lágyuljon a végezés,
Lengjen körülünk gyöngeszellet,
S emelje lelkeink íhletés;

Vegyék fel ömlő hangjainkat
Kárpát kinyúló szirtjai,
Érezzék forró lángjainkat
Ister zöldellő martjai;

A dalra szebb honunk leányi
Miként nimfák táncoljanak,
Berkeink, mint Széphalom virányi,
Elysionná váljanak;

Fonjunk a küzdő Szent fejébe
Nem hervadandó koszorút,
Sírjának hűves éjjelébe
Rózsák közt menjen biztos út.

Lángzók lesznek csudált nevénél
Az érző szív verései,

S szentek, mint oltár emlékénél
A hűség csendes könnyei.

Szödemeter, 1811. szeptember közepén

A SONETTO

Hespériának szent virányain
Hallám az ifjút ihletett lantjával,
S boldog leányka mellem szép titkával
Rengék derülő kénynek álmain.

Mosolygva leste képem lángjain,
Mint olvad eggyé szívem lágy dalával,
Gyöngén szorított reszkető karjával,
S lelkét ölelte lelkem ajkain.

Nem bírta többé az égi lángokat
Az elhalandó földi sátorában,
És szétömöltem keble szép honában.

Lantján folyó tűz érte a húrokat,
S édes szelíd dal, mint csókjai valának,
Zengett szerelmünk boldog géniuszának.

Szödemeter, 1811. szeptember végén

AZ ACATIA

Mirtusz homlokomon és hűvös acátialombok
Fonnak ölelkeztén illatozó koszorút;
Azt remegő lánykám keziből, mint égi jutalmat,
Gyöngéded szerelem géniusza nyújtja felém;
Ákáclobbjaimat deli Cháris fűzte hajamba,
Hogy szent fája tövén zengjenek égi dalok.
"Itt ölelék egymást, kiket én kedvellek örökre,
Láng emelé sziveik, s isteni szimpátia.
Rezzentombok alól susogott lágy szárnya zefírnek,
S felnyílt kedvesimért illatozó kebele."

1811. december 5.

GÉNIUSZ SZÁLL...

Géniusz száll az énekes mellébe,
Mely szelíden ömlő dalra hív:
Elmerűlvén lantja zengzetébe
Szíveket ragadni égi mív!
Mint zefír lágy szárnya zúg fölettünk
Bükkje sátorából szép dala,
S Hesperidák kertjeként mellettünk
Rózsaberkek nyílnak általa.

Gyűl s borong az érzelem reája
Fellegként, mely nyári napra jó;
Felderül a gondolat fáklyája,
S mint szivárvány, a dal áll elő,
S fénykörének messze csillogtában,
A merengve néző szem előtt,
Ég ragyogva színes pompájában,
Melyet égi sugarakból szőtt.

Boldog, akit isteneink szeretnek,
És teremő szellem ajkán leng,
S karja közt a nyájas képzeletnek
Ideálok bájhonába reng!
Századokká nyúl ki pillantatja,
S felderül a kétes messzeség,
Enyhe fényt kap a bú csillagzatja,
S Hesperusként rózsaszínben ég.

Istenülő! földi szellemében
Gúnyol a gőg téged álnokúl.
Vesd meg ötlet lelked szép hevében,
Álragyogvány fénye, mely kimúl.
S szállj királyi sasként égi pályán,
Szárnyaidnak nyíl szokatlan út,
S homlokodra túl a föld homályán,
Nyersz jutalmúl csillagkoszorút.

Álmosd, 1812. szeptember és Cseke, 1824. február

GYÖNGE KÉZZEL...

Töredék

Gyöngé kézzel nekem is Cythére
Mirtuszágot fűze lantomon,
Míg hevülvén keblem szép tüzére
Olvad égi lyányka dalomon.
Ah, de gyorsan folyt le minden óra,
Gyorsan folytak, Ámor, napjaid,
Éltem egy rövid éj volt, Aurora
Szórta széllyel boldog álmait.

Éltem eltűnt, tompa nyugalomnak
Karján, mint a sírban, fekszem én,
Semmi örömnék, semmi fájdalomnak
Nincsen út a megholt kebelén.
Ó sors, futhatnék bár vészes pályát,
Vérzenéd bár, ó sors, szívemet,
Fényre hozná fájdalmim homályát,
Hogy még érezhetném létemet.

És te lant, zöld fáim alkonyában,
Fűzök rád utolszor lombokat,
Függni fogsz Cythére lúgasában,
Elhagyatva szent árnyék alatt.
Majd ha lengvén hűvös enyhelyéből
Lassú szellet gyöngén érdekel,
Halkal, mint najádok rejtekéből
Jön az ének, sorsom zengjed el.

Álmosd, 1812. szeptember